

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG4950139

ชื่อโครงการ : การปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการ
พฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก

ชื่อนักวิจัย : นางสาวมธุรส ปราบโพธิ์ นางสาวมลธิชา แจ่มจันทร์ นายณัฐวุฒิ สุวรรณช่าง
และนายพรชัย คุ่มมี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

E-mail Address : maturee@yahoo.com

ระยะเวลาโครงการ : 30 กันยายน 2549-30 เมษายน 2550

การวิจัยเรื่องการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการ
พฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 5 จังหวัดภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดตาก
กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมการ
ท่องเที่ยวสำเร็จรูปให้เป็นทางเลือกใหม่ในการตอบสนองความต้องการด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
ของนักท่องเที่ยวในยุคปัจจุบัน เพื่อสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวไทยกับภาคธุรกิจ
ท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างธนาคารข้อมูลด้านการท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการ
วิจัยทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณจากการสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมกลุ่มย่อยกลุ่ม
ตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในเขต 5 จังหวัด ภาคตะวันตกและในกรุงเทพฯ องค์การของรัฐที่
เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว นักวิชาการ นักท่องเที่ยว และภาคีเครือข่ายการท่องเที่ยว
การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และ SWOT
Analysis และใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานการณ์การท่องเที่ยวภาพรวมในเขต 5 จังหวัดภาคตะวันตก มีอัตราและแนวโน้ม
การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีพฤติกรรมท่องเที่ยว
แบบอิสระหรือจัดการเดินทางท่องเที่ยวเองมากกว่าการใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว โดยมี
วัตถุประสงค์การเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อนเป็นหลัก ทั้งนี้ ข้อได้เปรียบจากการท่องเที่ยว
ใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกคือ ที่ตั้ง การคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และความ
หลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม
รวมถึงกิจกรรม ซึ่งแต่ละจังหวัดได้เห็นความสำคัญจึงจัดทำแผนยุทธศาสตร์รองรับการพัฒนาการ
ท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม การพัฒนาการท่องเที่ยวยังขาดการให้ความสำคัญกับการพัฒนา

การจัดการการบูรณาการการประสานงาน การประชาสัมพันธ์ บุคลากรและมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

2. การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Best Tour Packages) ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดภาคตะวันตกของประเทศไทย สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourists) และเส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (FITs) แยกตามประเภทการท่องเที่ยวแบบผสม การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พบว่าจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตากและราชบุรี ตามลำดับ และแหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งปัจจุบันที่รู้จักโดยทั่วไป ทั้งนี้ การจัดทำโปรแกรมพิจารณาความเหมาะสมจากศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัย ความเป็นไปได้ทางการตลาด การท่องเที่ยว ความสามารถในการตอบสนองความต้องการนักท่องเที่ยว และการกระจายแหล่งท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายเพื่อความยั่งยืน

3. การสร้างเครือข่ายภาคีระหว่างนักวิจัยท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจท่องเที่ยวสามารถทำได้ เพราะปัจจุบันภาคธุรกิจการท่องเที่ยวมีการทำวิจัยในรูปแบบไม่เป็นทางการโดยส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงสำรวจการตลาด และการประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว การทำวิจัยด้านการท่องเที่ยวชุมชนมีเพียงเล็กน้อย การสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในกลุ่มภาคตะวันตกสามารถทำได้ยกเว้นจังหวัดตาก เนื่องจากระยะทางและเส้นทางการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยคือ เวลา ภารกิจหน้าที่หลักคือการทำธุรกิจ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย ทั้งนี้บทบาทของภาคีในการทำวิจัยคือ นักวิจัยและนักวิจัยร่วม ที่ปรึกษาการวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสนับสนุน ประเด็นในการวิจัยที่สามารถทำได้คือการวิจัยเชิงตลาดการท่องเที่ยว ความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และประเด็นที่ภาคีสนใจคือ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และชุมชน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างบูรณาการ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญต่อการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวใหม่หรือการท่องเที่ยวทางเลือกพร้อมกับเส้นทางท่องเที่ยวปัจจุบันโดยเน้นการประชาสัมพันธ์ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นและในด้านการสร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับภาคเอกชนควรกำหนดบทบาทการทำวิจัยร่วมกันอย่างชัดเจน และการประสานงานอย่างต่อเนื่อง

คำหลัก : โปรแกรมสำเร็จรูป, ภาคตะวันตก, การท่องเที่ยวผสม, การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, เครือข่ายการท่องเที่ยว, นักท่องเที่ยวภายในประเทศ, นักท่องเที่ยวอิสระ

Abstract

Project Code : RDG4950139

Project Title : Tour Repackaging for Thailand in the case study of 5 Provinces of the West of Thailand (Tak, Kanchanaburi, Ratchaburi, Phetchaburi and Prachuap Khiri Khan)

**Investigators : Miss Maturose Prabpriree, Miss Monticha Jamjun,
Mr. Nattawut Suwannachang and Mr. Pornchai Khummee
Phetchaburi Rajabhat University**

E-mail Address : maturee@yahoo.com

Project Duration : 1 September 2006 – 30 April 2007

The objectives of this research aim to study Tour Repackaging for Thailand in the case study of 5 Provinces of the West of Thailand (Tak, Kanchanaburi, Ratchaburi, Phetchaburi and Prachuap Khiri Khan). Quantitative and qualitative researches are employed in this research. In-depth interview and focus group are qualitative techniques using for collecting data from scholars, local government officers who are in charge of tourism development and marketing, and the sampling travel agencies both in the studied provinces and in Bangkok. For quantitative part, questionnaire is a technique using for collecting data from travel agencies, domestic tourists, and free independent travellers. Content analysis and SWOT analysis are used to describe the research findings.

In this research results, there were three major findings:

1. For the tourism situation within these five western provinces, it is found that level and trend of traveling among Thai tourists are increasing continuously. Free independent travellers become more popular for Thai visitors comparing with traveling with group tour or traveling with family or cousins. Besides the main purpose of travel are for pleasure and recreation. Tourism in the west has potential to attract visitors which is location, transportation, accessibility, tourism facilities and variety of tourist attractions such as natural environment, historical background and cultural activities.

These are also the criteria for tourists making a decision to select destinations. Furthermore, each province has tourism strategy planning in order to support tourism development. However, it still lacks of integrated tourism development and management, cooperate, promotion, personal skills, and tourism standard.

2. After asking all stakeholders and tourists to select best tour program and best travel routes according to type of traveling which is Mixed-tourism, Nature-based Tourism and Cultural Tourism for these five western provinces, it found that most of selected tourist destinations are in Kanchanaburi, Phetchaburi, Prachuapkhirikhan, Tak and Ratchaburi respectively. There are also the present or well-known tourist destinations. These packages are considered by tourist destination potential, security, marketing, able to response tourist needs, and distribute to more various tourist destinations.

3. It could be possible to make a tourism research network among all stakeholders. At present, travel agencies actually do for developing their tourism business such as the market survey or tourist satisfaction are also counted as a research, even generally known as a non-formal research. That is because they also proceed according to research procedures by setting a research question, identifying objective, research methodology and duration of study. However they also have several obstructions especially the time constrain due to business office hour and the lack of formal research. Besides they are all agreed that for setting a tourism research network, local scholars should be a core stakeholder because they can be as a research consultant and a research correspondent between all stakeholders. As mention earlier that it could be possible to set a tourism research network among all stakeholders but only four of five studied provinces. Tak province is an exception because of it geographical barrier which make a difficulty in a travel route connection. For the issue of tourism research, they are consensus to do a market research to acquire data about demand and behavior of tourist. The community development in community tourism and alternative tourism are also interesting issues as well.

There are three recommendations from the research study. Firstly, the government section should play attention to integrated management and development

of tourism including the capacity development of attraction to motivate tourists. The development of tour program, itinerary or tourism route, travel agency should give importance to the presentation of new attractions or alternative tourism route together with the current well-known routes. This should emphasize public relations to prepare for the expansion of tourism industry. Also research networking with private sector should indicate clear roles in cooperating and implementing of research continuously.

Keywords : Package tour, Mixed tourism, The west, Natural tourism, Cultural tourism, Tourism network, Domestic tourist, Free Independent Traveller